

**ĐẠI HỌC QUỐC GIA HÀ NỘI
TRƯỜNG ĐẠI HỌC KHOA HỌC XÃ HỘI VÀ NHÂN VĂN**

VŨ THỊ THANH TÌNH

**TƯ TƯỞNG NÂNG CAO ĐẠO ĐỨC CÁCH MẠNG,
QUÉT SẠCH CHỦ NGHĨA CÁ NHÂN CỦA HỒ CHÍ MINH VÀ
VẬN DỤNG VÀO XÂY DỰNG ĐẢNG VỀ ĐẠO ĐỨC HIỆN NAY**

Chuyên ngành: Hồ Chí Minh học

Mã số: 62 31 02 04

TÓM TẮT LUẬN ÁN TIẾN SĨ CHÍNH TRỊ HỌC

HÀ NỘI – 2020

Công trình được hoàn thành tại:
Đại học Khoa học xã hội và Nhân văn –
Đại học Quốc gia Hà Nội

Người hướng dẫn khoa học: PGS, TS. Trần Thị Minh Tuyết
GS, TS. Hoàng Chí Bảo

Phản biện:.....

Phản biện:.....

Luận án sẽ được bảo vệ trước Hội đồng cơ sở chấm luận án tiến sĩ, họp tại Trường Đại học Khoa học xã hội và Nhân văn – Đại học Quốc gia Hà Nội.

Vào hồi giờ ngày tháng năm

Có thể tìm hiệu luận án tại :

- **Thư viện Quốc gia Việt Nam**
- **Trung tâm Thông tin – Thư viện, Đại học Quốc gia Hà Nội**

MỞ ĐẦU

1. Tính cấp thiết của đề tài

Hồ Chí Minh không chỉ là anh hùng giải phóng dân tộc, nhà văn hóa kiệt xuất mà còn là nhà tư tưởng lớn của dân tộc và thời đại. Tiếp nhận lý luận của Mác – Lênin, Người sáng lập, xây dựng và rèn luyện Đảng Cộng sản Việt Nam. Quá trình xây dựng Đảng Hồ Chí Minh đặc biệt chú ý tới xây dựng Đảng về đạo đức, trong đó nâng cao đạo đức cách mạng, quét sạch chủ nghĩa cá nhân là vấn đề cốt yếu, quan trọng đảm bảo cho Đảng thực sự trong sạch, vững mạnh. Đây cũng là điểm nhấn nổi bật, nhất quán trong tư tưởng Hồ Chí Minh về đạo đức và thực hành đạo đức trong Đảng và trong xã hội. Ngay từ năm 1927, khi Đảng Cộng sản Việt Nam chưa ra đời, Hồ Chí Minh đã chăm lo giáo dục tri thức cách mạng và đạo đức cách mạng cho đội ngũ những chiến sĩ cách mạng trẻ tuổi. Khi Đảng Cộng sản Việt Nam trở thành Đảng cầm quyền, Người đã nhận thức rất rõ nguy cơ tha hóa do một số cán bộ, đảng viên, nhất là cán bộ, đảng viên được giao trọng trách lãnh đạo, quản lý đã rơi vào các căn bệnh quan liêu, tham ô, hủ hóa,... Người đã viết nhiều tác phẩm để chỉ ra những sai lầm, khuyết điểm của cán bộ, đảng viên, nhắc nhở họ cách đề phòng, sửa chữa các căn bệnh đó, mà “bệnh gốc”, “bệnh mẹ” là *chủ nghĩa cá nhân*. Đến *Di chúc* (1969), Hồ Chí Minh vẫn nhắc nhở: “Đảng ta là một Đảng cầm quyền. Mỗi đảng viên và cán bộ phải thật sự thấm nhuần đạo đức cách mạng, thật sự cần kiệm liêm chính, chí công vô tư. Phải giữ gìn Đảng ta thật trong sạch. Phải xứng đáng là người lãnh đạo, là người đầy tớ thật trung thành của nhân dân” [98, tr.788]. Có thể thấy, xây dựng Đảng về đạo đức, để Đảng thực sự “là đạo đức, là văn minh” là vấn đề Hồ Chí Minh đặc biệt quan tâm, là một nhiệm vụ thường xuyên, lâu dài và tất yếu trong quá trình tồn tại, phát triển và cầm quyền của Đảng.

Thực tiễn 75 năm cầm quyền của Đảng Cộng sản Việt Nam cho thấy, việc chưa chú trọng xây dựng Đảng về đạo đức ở một số thời điểm đã đưa đến những nguy cơ tha hóa và thoái hóa trong Đảng. Do sự trỗi dậy của chủ nghĩa cá nhân trước cám dỗ của tiền bạc, danh vọng, địa vị mà thói quan liêu, tệ tham nhũng, coi thường tổ chức, coi

thường kỷ luật, chia rẽ, mất đoàn kết,...đã xảy ra trong đội ngũ cán bộ, đảng viên. Hiện tượng này đã diễn ra khá lâu. Báo cáo Chính trị tại Đại hội VII (1991), Đảng Cộng sản Việt Nam đã nhận định: “Sự suy thoái về phẩm chất đạo đức của một bộ phận cán bộ, đảng viên rất nghiêm trọng” [46]. Đến Đại hội XI (2011) và Đại hội XII (2011), trong các Nghị quyết Trung ương về xây dựng Đảng, Đảng ta vẫn nhấn mạnh: “tình trạng suy thoái về tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống của một bộ phận không nhỏ cán bộ, đảng viên chưa bị đẩy lùi, có mặt, có bộ phận còn diễn biến tinh vi, phức tạp hơn” [19, tr.263].

Thực trạng suy thoái về đạo đức không chỉ do tác động mặt trái của kinh tế thị trường, mà còn là hệ quả của việc *xem nhẹ xây dựng Đảng về đạo đức*. Đã có không ít những biểu hiện lệch lạc về động cơ vào Đảng, động cơ phấn đấu khi đã ở trong Đảng và điều đó không chỉ xa lạ với bản chất, mục đích của Đảng mà còn làm hoen ố thanh danh của Đảng. Nguy cơ này chậm được khắc phục sẽ làm cho Đảng tiếp tục suy yếu, đặt sinh mệnh của Đảng và cả sự tồn vong của chế độ trước những thách thức nghiêm trọng. Nghị quyết Đại hội lần thứ XII của Đảng đã đặt ra nhiệm vụ trọng tâm: “Tăng cường xây dựng, chỉnh đốn Đảng; ngăn chặn, đẩy lùi sự suy thoái về tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống, biểu hiện "tự diễn biến", "tự chuyển hoá" trong nội bộ. Tập trung xây dựng đội ngũ cán bộ, nhất là đội ngũ cán bộ cấp chiến lược, đủ năng lực, phẩm chất và uy tín, ngang tầm nhiệm vụ” [53, tr.217]. Hơn lúc nào hết, việc nâng cao đạo đức cách mạng, quét sạch chủ nghĩa cá nhân trong cán bộ, đảng viên ở nước ta hiện nay là một vấn đề cấp bách.

Về mặt khoa học, cho đến nay, còn rất ít những công trình nghiên cứu cơ bản, toàn diện và có hệ thống về tư tưởng nâng cao đạo đức cách mạng, quét sạch chủ nghĩa cá nhân của Hồ Chí Minh và vận dụng tư tưởng đó vào công tác xây dựng Đảng nói chung, xây dựng Đảng về đạo đức nói riêng.

Xuất phát từ những yêu cầu cấp thiết cả về lý luận và thực tiễn trên, tác giả lựa chọn vấn đề **“Tư tưởng nâng cao đạo đức cách mạng, quét sạch chủ nghĩa cá nhân của Hồ Chí Minh và vận dụng vào xây dựng Đảng về đạo đức hiện nay”** làm đề tài nghiên cứu và

viết Luận án Tiến sĩ Chính trị học, chuyên ngành Hồ Chí Minh học.

2. Mục đích và nhiệm vụ nghiên cứu

2.1. Mục đích nghiên cứu

Luận án làm rõ những nội dung cơ bản trong tư tưởng nâng cao đạo đức cách mạng, quét sạch chủ nghĩa cá nhân của Hồ Chí Minh, vận dụng tư tưởng đó vào việc đánh giá thực trạng xây dựng Đảng về đạo đức, đề xuất phương hướng và giải pháp xây dựng Đảng về đạo đức trong giai đoạn hiện nay.

2.2. Nhiệm vụ nghiên cứu

- Tổng quan tình hình nghiên cứu liên quan đến đề tài, khái quát những kết quả đã đạt được và những vấn đề luận án cần tiếp tục nghiên cứu.

- Khái quát một số vấn đề lý luận và thực tiễn của tư tưởng nâng cao đạo đức cách mạng, quét sạch chủ nghĩa cá nhân của Hồ Chí Minh.

- Làm rõ nội dung cơ bản của tư tưởng Hồ Chí Minh về nâng cao đạo đức cách mạng, quét sạch chủ nghĩa cá nhân.

- Đánh giá thực trạng xây dựng Đảng về đạo đức theo tư tưởng nâng cao đạo đức cách mạng, quét sạch chủ nghĩa cá nhân của Hồ Chí Minh.

- Đề xuất phương hướng, giải pháp tiếp tục xây dựng Đảng Cộng sản Việt Nam về đạo đức trong giai đoạn hiện nay theo tư tưởng nâng cao đạo đức cách mạng, quét sạch chủ nghĩa cá nhân của Hồ Chí Minh.

3. Đối tượng và phạm vi nghiên cứu

3.1. Đối tượng nghiên cứu

Tư tưởng nâng cao đạo đức cách mạng, quét sạch chủ nghĩa cá nhân của Hồ Chí Minh và vận dụng vào xây dựng Đảng về đạo đức hiện nay.

3.2. Phạm vi nghiên cứu

- Tư tưởng nâng cao đạo đức cách mạng, quét sạch chủ nghĩa cá nhân của Hồ Chí Minh được thể hiện trong các bài viết, bài nói và hoạt động chỉ đạo thực tiễn của Người.

- Thực trạng xây dựng Đảng Cộng sản Việt Nam về đạo đức

theo tư tưởng nâng cao đạo đức cách mạng, quét sạch chủ nghĩa cá nhân của Hồ Chí Minh, giai đoạn từ 1986 đến nay.

- Phương hướng và giải pháp tiếp tục xây dựng Đảng Cộng sản Việt Nam về đạo đức theo tư tưởng nâng cao đạo đức cách mạng, quét sạch chủ nghĩa cá nhân của Hồ Chí Minh hiện nay, hướng tới năm 2025.

4. Cơ sở lý luận, thực tiễn và phương pháp nghiên cứu

4.1. Cơ sở lý luận

Đề tài được thực hiện dựa trên cơ sở lý luận của chủ nghĩa Mác – Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh, quan điểm, đường lối của Đảng Cộng sản Việt Nam về xây dựng Đảng.

4.2. Cơ sở thực tiễn

Thực tiễn xây dựng Đảng về đạo đức, nhất là trong thời gian từ năm 1986 đến năm 2020, thành tựu và những hạn chế.

4.3. Phương pháp nghiên cứu

Trên cơ sở phương pháp luận duy vật biện chứng và duy vật lịch sử của chủ nghĩa Mác – Lênin, tác giả lựa chọn các phương pháp *chuyên ngành* và *liên ngành* của khoa học xã hội và nhân văn, trong đó có khoa học chính trị, nhằm thực hiện các nhiệm vụ của luận án.

Chương 1, tác giả chủ yếu sử dụng phương pháp phân tích, tổng hợp, nghiên cứu văn bản, để đánh giá tình hình nghiên cứu liên quan đến đề tài: “Tư tưởng nâng cao đạo đức cách mạng, quét sạch chủ nghĩa cá nhân của Hồ Chí Minh và vận dụng vào xây dựng Đảng về đạo đức hiện nay”.

Chương 2, tác giả chủ yếu sử dụng nhiều phương pháp khác nhau để làm sáng tỏ vấn đề cần nghiên cứu. Cụ thể, tác giả sử dụng phương pháp khái quát hóa, trừu tượng hóa để xây dựng các khái niệm công cụ. Trong phần quá trình phát triển tư tưởng Hồ Chí Minh về nâng cao đạo đức cách mạng, quét sạch chủ nghĩa cá nhân và phần nội dung tư tưởng đó của Người, tác giả sử dụng phương pháp logic, phương pháp lịch sử, kết hợp phương pháp logic với phương pháp lịch sử nhằm làm rõ sự phát triển ngày càng hoàn thiện trong tư tưởng nâng cao đạo đức cách mạng, quét sạch chủ nghĩa cá nhân của Hồ Chí Minh, đồng thời hệ thống hóa, phân tích nội dung tư tưởng.

Chương 3, tác giả chủ yếu sử dụng phương pháp so sánh, đối chiếu, phân tích văn bản để làm rõ thực trạng xây dựng Đảng về đạo đức theo tư tưởng nâng cao đạo đức cách mạng, quét sạch chủ nghĩa cá nhân của Hồ Chí Minh theo tiến trình thời gian từ 1986 đến nay.

Chương 4, tác giả chủ yếu sử dụng phương pháp dự báo, phân tích, tổng hợp, diễn dịch, phân tích văn bản để đề xuất phương hướng và giải pháp xây dựng Đảng về đạo đức theo tư tưởng nâng cao đạo đức cách mạng, quét sạch chủ nghĩa cá nhân của Hồ Chí Minh.

5. Đóng góp mới về mặt khoa học

Một là, luận án góp phần hệ thống hóa những nội dung cơ bản của tư tưởng Hồ Chí Minh về nâng cao đạo đức cách mạng, quét sạch chủ nghĩa cá nhân;

Hai là, góp phần đánh giá thực trạng xây dựng Đảng về đạo đức theo tư tưởng nâng cao đạo đức cách mạng, quét sạch chủ nghĩa cá nhân của Hồ Chí Minh trong giai đoạn từ 1986 đến nay;

Ba là, đề xuất được phương hướng và một số giải pháp có giá trị tham khảo nhằm nâng cao hiệu quả của việc xây dựng Đảng về đạo đức trong giai đoạn hiện nay theo tư tưởng nâng cao đạo đức cách mạng, quét sạch chủ nghĩa cá nhân của Hồ Chí Minh.

6. Ý nghĩa lý luận và thực tiễn của đề tài

6.1. Ý nghĩa lý luận

Đề tài góp phần làm sáng tỏ nội dung tư tưởng nâng cao đạo đức cách mạng, quét sạch chủ nghĩa cá nhân của Hồ Chí Minh trong xây dựng Đảng về đạo đức; góp phần đề ra các phương hướng và giải pháp, góp phần bổ sung, phát triển lý luận xây dựng Đảng về đạo đức trong giai đoạn hiện nay.

6.2. Ý nghĩa thực tiễn

- Kết quả nghiên cứu của luận án có thể dùng làm tài liệu tham khảo trong nghiên cứu tư tưởng Hồ Chí Minh, đặc biệt là tư tưởng Hồ Chí Minh về nâng cao đạo đức cách mạng, quét sạch chủ nghĩa cá nhân. Vận dụng tư tưởng đó vào thực tiễn xây dựng Đảng nói chung và xây dựng Đảng về đạo đức nói riêng.

- Kết quả nghiên cứu của luận án có thể làm tài liệu tham khảo cho công tác nghiên cứu, giảng dạy trong trường chính trị, Đại học và

Cao đẳng ở Việt Nam.

7. Kết cấu của đề tài

Ngoài phần mở đầu, kết luận, danh mục công trình nghiên cứu của tác giả đã công bố liên quan đến luận án, danh mục tài liệu tham khảo, nội dung của luận án bao gồm 4 chương, 10 tiết.

Chương 1

TỔNG QUAN TÌNH HÌNH NGHIÊN CỨU LIÊN QUAN ĐẾN ĐỀ TÀI LUẬN ÁN

1.1. TÌNH HÌNH NGHIÊN CỨU LIÊN QUAN ĐẾN ĐỀ TÀI LUẬN ÁN

1.1.1. Tình hình nghiên cứu tư tưởng Hồ Chí Minh về đạo đức cách mạng, về chủ nghĩa cá nhân, về nâng cao đạo đức cách mạng, quét sạch chủ nghĩa cá nhân

Các công trình nghiên cứu tư tưởng Hồ Chí Minh về đạo đức cách mạng, về chủ nghĩa cá nhân, về nâng cao đạo đức cách mạng, quét sạch chủ nghĩa cá nhân bao gồm: *Giáo trình xây dựng Đảng về tư tưởng và đạo đức; Đạo đức Bác Hồ - Tám gương soi sáng cho muôn đời; Thảm nhuần tư tưởng đạo đức Hồ Chí Minh; Đạo đức Hồ Chí Minh mãi tỏa sáng; Thực hành tiết kiệm, bài trừ quan liêu, tham nhũng, lãng phí; Về xây dựng Đảng trên phương diện đạo đức; Tư tưởng Hồ Chí Minh về nhận diện và đấu tranh với những biểu hiện suy thoái về tư tưởng, chính trị, đạo đức, lối sống trong cán bộ, đảng viên; Tư tưởng Hồ Chí Minh về chủ nghĩa cá nhân và đấu tranh chống chủ nghĩa cá nhân; Thực hành chống chủ nghĩa cá nhân trong Đảng và bộ máy nhà nước theo tư tưởng Hồ Chí Minh; Giá trị lý luận và thực tiễn của tác phẩm Nâng cao đạo đức cách mạng, quét sạch chủ nghĩa cá nhân; Về tác phẩm nâng cao đạo đức cách mạng, quét sạch chủ nghĩa cá nhân; Ý nghĩa thực tiễn có tính thời sự sâu sắc của tác phẩm Nâng cao đạo đức cách mạng, quét sạch chủ nghĩa cá nhân; Vai trò và ý nghĩa lịch sử của tác phẩm Nâng cao đạo đức cách mạng, quét sạch chủ nghĩa cá nhân; Giá trị và ý nghĩa của tác phẩm Nâng cao đạo đức cách mạng, quét sạch chủ nghĩa cá nhân; Học tập và làm theo tám gương đạo đức Hồ Chí Minh” – Lòng tin của dân và*

vai trò nêu gương của người lãnh đạo; *Quan điểm của Chủ tịch Hồ Chí Minh về nâng cao đạo đức cách mạng, quét sạch chủ nghĩa cá nhân – Nhìn từ góc độ văn hóa*; “*Nâng cao đạo đức cách mạng*” – *Vấn đề cơ bản nhất trong tư tưởng đạo đức Hồ Chí Minh*; *Tác phẩm Nâng cao đạo đức cách mạng, quét sạch chủ nghĩa cá nhân và những bài học đối với cán bộ, đảng viên hiện nay*; *Nâng cao đạo đức cách mạng quét sạch chủ nghĩa cá nhân của Bác Hồ, suy nghĩ thêm về tiêu chí đạo đức cán bộ trong thời kỳ mới*; *Quan điểm của Hồ Chí Minh về rèn luyện đạo đức cách mạng, đánh bại chủ nghĩa cá nhân*; *Nâng cao đạo đức cách mạng, chống chủ nghĩa cá nhân – Một số vấn đề lý luận và thực tiễn*; *Hồ Chí Minh, ngôi sao trên bầu trời cách mạng*; *Đồng chí Hồ Chí Minh*; *Hồ Chí Minh, một cuộc đời*.

1.1.2. Tình hình nghiên cứu sự vận dụng tư tưởng Hồ Chí Minh về đạo đức cách mạng và chống chủ nghĩa cá nhân

Các công trình nghiên cứu sự vận dụng tư tưởng Hồ Chí Minh về đạo đức cách mạng và chống chủ nghĩa cá nhân bao gồm: *Học tập đạo đức Bác Hồ*; *Học tập và làm theo tấm gương đạo đức Hồ Chí Minh về nêu cao tinh thần trách nhiệm, chống chủ nghĩa cá nhân, nói đi đôi với làm*; *Nhận thức và thực hành cần, kiệm, liêm, chính, chí công vô tư theo tư tưởng và tấm gương đạo đức Hồ Chí Minh*; *Giải pháp văn hóa nhằm nâng cao đạo đức cách mạng, quét sạch chủ nghĩa cá nhân*; *Nâng cao đạo đức cách mạng, quét sạch chủ nghĩa cá nhân trong điều kiện Đảng cầm quyền*; *Đẩy mạnh cuộc đấu tranh chống chủ nghĩa cá nhân theo tư tưởng Hồ Chí Minh – cách thiết thực nhất để kỷ niệm ngày thành lập Đảng*; *Vận dụng tư tưởng Hồ Chí Minh nâng cao đạo đức cách mạng, quét sạch chủ nghĩa cá nhân trong giáo dục đạo đức, cán bộ, đảng viên hiện nay*; *Xây dựng Đảng về đạo đức những vấn đề lý luận và thực tiễn*; *Xây dựng Đảng về mặt đạo đức trong bối cảnh hiện nay là nhiệm vụ cấp thiết để củng cố niềm tin của dân và tăng cường sức mạnh của Đảng*; *Bàn về chuẩn mực đạo đức trong Đảng – Lịch sử và những yêu cầu đặt ra hiện nay*; *Mấy vấn đề cơ bản và tiên quyết xây dựng Đảng về đạo đức, bảo đảm nâng cao sức mạnh, uy tín và trách nhiệm cầm quyền của Đảng hiện nay*; *Nhận diện chủ nghĩa cá nhân và đấu tranh chống*

chủ nghĩa cá nhân trong xây dựng Đảng về đạo đức; Xây dựng Đảng về đạo đức trong giai đoạn hiện nay; Quan điểm, nguyên tắc xây dựng Đảng về đạo đức trong bối cảnh mới hiện nay; Những yếu tố tác động đến xây dựng Đảng về đạo đức trong giai đoạn hiện nay; Vấn đề đạo đức trong xây dựng Đảng hiện nay; Vận dụng tư tưởng cần, kiệm, liêm, chính, chí công vô tư của Hồ Chí Minh vào việc xây dựng Đảng về đạo đức trong giai đoạn hiện nay; Tư tưởng Hồ Chí Minh về xây dựng, chỉnh đốn Đảng và sự vận dụng trong xây dựng Đảng về đạo đức hiện nay; Một số vấn đề cấp bách về xây dựng Đảng hiện nay dưới ánh sáng tư tưởng Hồ Chí Minh; Chống chủ nghĩa cá nhân trong cán bộ, Đảng viên ở nước ta hiện nay theo tư tưởng Hồ Chí Minh.

1.2. ĐÁNH GIÁ TÌNH HÌNH NGHIÊN CỨU VÀ NHỮNG VẤN ĐỀ ĐẶT RA CHO LUẬN ÁN

1.2.1. Đánh giá tình hình nghiên cứu

Thứ nhất, các công trình nghiên cứu với các góc độ tiếp cận khác nhau đã bước đầu khái quát, phân tích, làm rõ được nguồn gốc, quá trình hình thành, khái niệm và nội dung cơ bản của tư tưởng Hồ Chí Minh về đạo đức cách mạng, về chủ nghĩa cá nhân, về nâng cao đạo đức cách mạng, quét sạch chủ nghĩa cá nhân.

Thứ hai, các công trình nghiên cứu đã đưa ra một số nhận định, đánh giá về giá trị lý luận và thực tiễn của tư tưởng nâng cao đạo đức cách mạng, quét sạch chủ nghĩa cá nhân của Hồ Chí Minh.

Thứ ba, các công trình nghiên cứu cũng chỉ ra được yêu cầu khách quan của việc vận dụng tư tưởng nâng cao đạo đức cách mạng, quét sạch chủ nghĩa cá nhân của Hồ Chí Minh vào xây dựng Đảng nói chung, xây dựng Đảng về đạo đức nói riêng. Bước đầu làm rõ thực trạng của của xây dựng Đảng hiện nay, đề xuất một số định hướng, giải pháp cơ bản cho việc vận dụng tư tưởng nâng cao đạo đức cách mạng, quét sạch chủ nghĩa cá nhân của Hồ Chí Minh vào xây dựng Đảng Cộng sản Việt Nam.

Đây là những thành tựu quan trọng, là tiền đề, cơ sở để luận án tiếp thu, chọn lọc và hệ thống hóa, phục vụ cho công tác nghiên cứu.

1.2.2. Những vấn đề cần tiếp tục nghiên cứu

Hệ thống hóa lý luận về tư tưởng nâng cao đạo đức cách mạng, quét sạch chủ nghĩa cá nhân của Hồ Chí Minh. Đánh giá thực trạng, chỉ ra nguyên nhân và các vấn đề đặt ra trong xây dựng Đảng về đạo đức theo tư tưởng nâng cao đạo đức cách mạng, quét sạch chủ nghĩa cá nhân của Hồ Chí Minh. Đề xuất một số phương hướng, giải pháp vận dụng tư tưởng nâng cao đạo đức cách mạng, quét sạch chủ nghĩa cá nhân của Hồ Chí Minh vào xây dựng Đảng về đạo đức, nhằm tăng cường sức chiến đấu của Đảng, làm cho Đảng ngày càng trong sạch, vững mạnh, lãnh đạo thành công sự nghiệp CNH, HĐH đất nước.

Tiểu kết chương 1

Tư tưởng Hồ Chí Minh về nâng cao đạo đức cách mạng, quét sạch chủ nghĩa cá nhân có vai trò, vị trí cực kỳ to lớn đối với công tác xây dựng Đảng Cộng sản Việt Nam nói chung và xây dựng Đảng về đạo đức nói riêng. Việc nghiên cứu, quán triệt và vận dụng tư tưởng trên của Hồ Chí Minh là việc làm có ý nghĩa thiết thực đối với công tác tư tưởng – lý luận của Đảng. Do đó, kể từ sau Đại hội XII của Đảng, việc đẩy mạnh nghiên cứu, làm rõ nội dung tư tưởng Hồ Chí Minh về đạo đức cách mạng, về chống chủ nghĩa cá nhân đã được các nhà khoa học quan tâm và tiếp cận ở các góc độ khác nhau. Đặc biệt, việc *Đảng ta chỉ ra 27 biểu hiện tự diễn biến, tự chuyển hóa trong nội bộ Đảng và xác định chuyên đề hàng năm để báo cáo, định hướng học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách của Chủ tịch Hồ Chí Minh* cho thấy mức độ tàn phá nghiêm trọng do sự suy thoái đạo đức gây ra trong Đảng. Điều này đã làm ảnh hưởng lớn đến vai trò lãnh đạo, cầm quyền của Đảng. Vì vậy, dưới góc độ Hồ Chí Minh học việc chưa có công trình nghiên cứu chuyên sâu, toàn diện và hệ thống tư tưởng Hồ Chí Minh về nâng cao đạo đức cách mạng, quét sạch chủ nghĩa cá nhân là một thiếu sót lý luận cần được khắc phục. Thành tựu của các công trình nêu trên chính là những gợi ý quý báu để tác giả kế thừa, tiếp thu khi làm sáng tỏ nội dung tư tưởng nâng cao đạo đức cách mạng, quét sạch chủ nghĩa cá nhân của Hồ Chí Minh và đưa ra phương hướng, giải pháp vận dụng trong xây dựng Đảng về đạo đức hiện nay.

Chương 2

TƯ TƯỞNG “NÂNG CAO ĐẠO ĐỨC CÁCH MẠNG, QUÉT SẠCH CHỦ NGHĨA CÁ NHÂN” CỦA HỒ CHÍ MINH – MỘT SỐ VẤN ĐỀ LÝ LUẬN VÀ THỰC TIỄN

2.1. QUÁ TRÌNH PHÁT TRIỂN TƯ TƯỞNG “NÂNG CAO ĐẠO ĐỨC CÁCH MẠNG, QUÉT SẠCH CHỦ NGHĨA CÁ NHÂN” CỦA HỒ CHÍ MINH

Tư tưởng nâng cao đạo đức cách mạng, quét sạch chủ nghĩa cá nhân của Hồ Chí Minh có quá trình phát triển cùng với sự vận động của phong trào cách mạng Việt Nam và gắn với quá trình trưởng thành của Đảng trong cuộc cách mạng XHCN. Tư tưởng này của Người được khái quát, nhận diện qua các tác phẩm thể hiện thế giới quan khoa học và bằng tấm gương, hành động thực tiễn của Người biểu hiện cho nhân sinh quan cách mạng của lãnh tụ chính trị đối với phong trào cách mạng của quần chúng (Từ giai đoạn 1920 -1930 với tác phẩm *Đường cách mệnh* (1927) đến giai đoạn 1954 – 1969 với tác phẩm cuối cùng của Người là *Nâng cao đạo đức cách mạng, quét sạch chủ nghĩa cá nhân* (1969).

2.2. MỘT SỐ KHÁI NIỆM CƠ BẢN

2.2.1. Đạo đức và đạo đức cách mạng

2.2.1.1. Đạo đức

Trong quan niệm của Hồ Chí Minh, đạo đức là một hình thái ý thức xã hội, là tập hợp những chuẩn mực, nguyên tắc, phương pháp để điều chỉnh nhận thức, hành động và cách ứng xử của cá nhân trong các mối quan hệ với bản thân, với công việc và với con người. Trong cuộc cách mạng XHCN, đạo đức của Đảng Cộng sản giữ vai trò nền tảng, định hướng cho sự nghiệp giải phóng dân tộc, giải phóng giai cấp – xã hội và giải phóng con người.

2.2.1.2. Đạo đức cách mạng

Trong tư tưởng Hồ Chí Minh “Đạo đức cách mạng” là thế giới quan, nhân sinh quan của những con người luôn đặt lợi ích dân tộc, lợi ích Tổ quốc, lợi ích tập thể lên trên lợi ích cá nhân. Đó là hệ thống các chuẩn mực, nguyên tắc, phương pháp để điều chỉnh nhận thức, hành vi và cách ứng xử của người cách mạng trong quan hệ với bản

thân, với công việc và với xã hội. Sự phát triển của đạo đức cách mạng gắn liền với sự trưởng thành của giai cấp công nhân trong lãnh đạo cuộc cách mạng XHCN. Đạo đức cách mạng đối lập với chủ nghĩa cá nhân nhưng không xem nhẹ hay thủ tiêu lợi ích cá nhân mà tạo điều kiện cho sự phát triển hài hòa, bền vững của cả cá nhân và cộng đồng.

2.2.2. Cá nhân và chủ nghĩa cá nhân

2.2.2.1. Cá nhân

Cá nhân trong quan niệm của Hồ Chí Minh là những con người riêng lẻ, có tính cách, sở trường và đời sống riêng. Cấu trúc nhân cách mỗi cá nhân bao gồm: đức và tài, “hồng” và “chuyên”. Sự phát triển của cá nhân về cơ bản bị quy định bởi bản chất của mỗi hình thái kinh tế - xã hội nhất định. Dưới chế độ XHCN thì cá nhân được tạo mọi điều kiện cho sự phát triển, dựa trên cơ sở lợi ích cá nhân thống nhất với lợi ích tập thể, vì sự phát triển của mỗi người và vì mọi người.

2.2.2.2. Chủ nghĩa cá nhân

Tư tưởng Hồ Chí Minh về chủ nghĩa cá nhân là những quan điểm nhất quán, sâu sắc của Người về nguồn gốc, nội dung, bản chất, tác hại cùng những biểu hiện của chủ nghĩa cá nhân. Theo Hồ Chí Minh, cuộc đấu tranh chống chủ nghĩa cá nhân là cuộc đấu tranh chống lại cái ác, cái xấu đã tồn tại và ngự trị trong bản thân con người do chế độ tư hữu sinh ra. Bản chất của chủ nghĩa cá nhân là đối lập với đạo đức cách mạng. Do vậy, đấu tranh chống chủ nghĩa cá nhân là quy luật tất yếu của cuộc cách mạng XHCN ở Việt Nam.

2.2.3. Nâng cao đạo đức cách mạng và quét sạch chủ nghĩa cá nhân

2.2.3.1. Nâng cao đạo đức cách mạng

Tư tưởng Hồ Chí Minh về nâng cao đạo đức cách mạng là hệ thống các quan điểm của Hồ Chí Minh về tầm quan trọng, bản chất, chủ thể, nội dung, nguyên tắc và phương pháp để nâng cao nhận thức và thực hành các phẩm chất đạo đức cách mạng như: trung với nước, hiếu với dân; cần, kiệm, liêm, chính, chí công vô tư; yêu thương con người, sống có tình nghĩa và tinh thần quốc tế trong sáng nhằm làm

cho đạo đức cách mạng thấm sâu vào trong Đảng, trở thành văn hóa của Đảng, để Đảng hoàn thành vai trò chiến sĩ tiên phong trước Tổ quốc và nhân dân, vì mục tiêu độc lập dân tộc gắn liền với CNXH.

2.2.3.2. Quét sạch chủ nghĩa cá nhân

Tư tưởng Hồ Chí Minh về quét sạch chủ nghĩa cá nhân là hệ thống các quan điểm toàn diện và sâu sắc của Hồ Chí Minh về nguồn gốc, bản chất, nội dung, chủ thể, nguyên tắc và giải pháp phòng, chống tiến tới loại bỏ chủ nghĩa cá nhân để xây dựng đội ngũ cán bộ, đảng viên đủ đức, đủ tài nhằm đáp ứng được với yêu cầu của sự nghiệp cách mạng XHCN của Đảng và nhân dân ta.

2.2.4. Tư tưởng Hồ Chí Minh về nâng cao đạo đức cách mạng, quét sạch chủ nghĩa cá nhân

Tư tưởng Hồ Chí Minh về nâng cao đạo đức cách mạng, quét sạch chủ nghĩa cá nhân là hệ thống các quan điểm toàn diện và sâu sắc của Hồ Chí Minh về yêu cầu, nhiệm vụ, nội dung, nguyên tắc và phương pháp để nâng cao nhận thức và thực hành của Đảng về đạo đức cách mạng: cần, kiệm, liêm, chính, chí công vô tư, về ý thức và tinh thần phục vụ nhân dân, xây dựng xã hội XHCN... Đó còn là các quan điểm của Hồ Chí Minh về đấu tranh phòng chống chủ nghĩa cá nhân trong Đảng và ngoài xã hội bằng các nguyên tắc và phương pháp luận của chủ nghĩa Mác – Lênin để nhận thức, sửa đổi, trừng trị những căn bệnh do chủ nghĩa cá nhân sinh ra nhằm tạo ra động lực và niềm tin cho nhân dân vào sự lãnh đạo của Đảng đối với sự nghiệp cách mạng XHCN.

2.2.5. Xây dựng Đảng về đạo đức

Tư tưởng Hồ Chí Minh về xây dựng Đảng về đạo đức là hệ thống quan điểm toàn diện và sâu sắc của Hồ Chí Minh về vị trí, vai trò của xây dựng Đảng về đạo đức; về nội dung và phương thức xây dựng Đảng về đạo đức; về các nguyên tắc và giải pháp để xây dựng đạo đức cách mạng cho tổ chức đảng và đội ngũ cán bộ, đảng viên của Đảng; hướng tới xây dựng Đảng Cộng sản Việt Nam trong sạch, vững mạnh, phục vụ thắng lợi cho sự nghiệp độc lập dân tộc và CNXH ở nước ta.

2.3. NỘI DUNG TƯ TƯỞNG NÂNG CAO ĐẠO ĐỨC

CÁCH MẠNG, QUÉT SẠCH CHỦ NGHĨA CÁ NHÂN CỦA HỒ CHÍ MINH

2.3.1. Quan điểm Hồ Chí Minh về nâng cao đạo đức cách mạng

2.3.1.1. Quan điểm Hồ Chí Minh về tầm quan trọng của đạo đức cách mạng

Đạo đức là gốc của người cách mạng.

Quan điểm Hồ Chí Minh về mối quan hệ giữa đạo đức và tài năng.

Đạo đức làm nên sức mạnh, bản chất ưu việt của CNXH, của Đảng Cộng sản cầm quyền.

2.3.1.2. Quan điểm Hồ Chí Minh về các chuẩn mực đạo đức cách mạng

Yêu thương con người, sống có tình nghĩa

Trung với nước, hiếu với dân.

Cần, kiệm, liêm, chính, chí công vô tư.

Tinh thần quốc tế trong sáng.

2.3.1.3. Chủ thể nâng cao đạo đức cách mạng

Đội ngũ cán bộ, đảng viên.

Tổ chức Đảng

Quần chúng nhân dân.

2.3.1.4. Phương pháp nâng cao đạo đức cách mạng

Phát huy vai trò của Đảng, của đội ngũ cán bộ, đảng viên trong thực hành nâng cao đạo đức cách mạng.

Dựa vào dân, lấy dân làm gốc.

Thực hành phương pháp nêu gương, nói đi đôi với làm.

Nâng cao đạo đức cách mạng gắn với quét sạch chủ nghĩa cá nhân, đảm bảo và thực hành phương pháp “xây” đi đôi với “chống”.

Nhằm là, coi trọng quá trình tự tu dưỡng, tự rèn luyện.

2.3.2. Quan điểm Hồ Chí Minh về quét sạch chủ nghĩa cá nhân

2.3.2.1. Sự nguy hại và biểu hiện của chủ nghĩa cá nhân

Nguồn gốc của chủ nghĩa cá nhân: Do đội ngũ cán bộ đảng viên yếu kém về phẩm chất chính trị và năng lực thực tiễn, do thiếu tu

dưỡng, rèn luyện dẫn đến việc xa rời quần chúng, ra rời thực tiễn đời sống nhân dân; Đảng còn yếu về năng lực lãnh đạo, quản lý, đặc biệt ở công tác đấu tranh chống tiêu cực và xử lý các trường hợp vi phạm chưa nghiêm; công tác giáo dục đạo đức cũng còn nhiều hạn chế...

Sự *nguy hại* của của chủ nghĩa cá nhân: Do cá nhân chủ nghĩa mà ngại gian khổ, khó khăn, sa vào tham ô, hủ hóa, lãng phí, xa hoa, tham danh trục lợi, thích địa vị quyền hành, thiếu tính tổ chức, tính kỷ luật, kém tinh thần trách nhiệm, không chấp hành đúng đường lối, chính sách của Đảng và Nhà nước, làm hại đến lợi ích của cách mạng, của nhân dân..

2.3.2.2. Chủ thể quét sạch chủ nghĩa cá nhân

Đối với tổ chức thì vai trò của hệ thống chính trị trong cuộc đấu tranh quét sạch chủ nghĩa cá nhân là hết sức quan trọng.

Đối với mỗi cán bộ, đảng viên: đây là chủ thể tích cực, tự giác trong cuộc đấu tranh quét sạch chủ nghĩa cá nhân.

Chủ thể xã hội rộng lớn và có tầm quan trọng đặc biệt trong quá trình đấu tranh quét sạch chủ nghĩa cá nhân chính là các tầng lớp nhân dân.

2.3.2.3. Nguyên tắc quét sạch chủ nghĩa cá nhân

Quét sạch chủ nghĩa cá nhân cần đảm bảo tính hệ thống, toàn diện, hiệu quả.

Quét sạch chủ nghĩa cá nhân phải đảm bảo tính thường xuyên, liên tục, đồng tâm, quyết tâm cao độ.

Tôn trọng, tạo điều kiện phát huy những động lực cá nhân chính đáng của người lao động

Kết hợp nhuần nhuyễn giữa nâng cao đạo đức cách mạng và quét sạch chủ nghĩa cá nhân.

2.3.2.4. Phương pháp quét sạch chủ nghĩa cá nhân

Sửa đổi lối làm việc của Đảng, nâng cao hiệu quả của giáo dục đạo đức cách mạng, phát huy vai trò của Đảng để quét sạch chủ nghĩa cá nhân.

Dựa vào Dân, phát huy dân chủ XHCN trong phòng, chống và đấu tranh quét sạch chủ nghĩa cá nhân.

Tăng cường kỷ luật Đảng và pháp chế XHCN, đảm bảo tính

nghiêm minh của pháp luật, xét xử đúng người, đúng tội.

Nâng cao ý thức tự tu dưỡng, tự rèn luyện, tích tích cực, tự giác trong đấu tranh quét sạch chủ nghĩa cá nhân của đội ngũ cán bộ, đảng viên.

Phát huy vai trò giám sát của báo chí.

2.3.3. Mối quan hệ giữa nâng cao đạo đức cách mạng và quét sạch chủ nghĩa cá nhân

Về nội dung, nâng cao đạo đức cách mạng với quét sạch chủ nghĩa cá nhân là biểu hiện sự thống nhất, nhất quán giữa nói đi đôi với làm, lý luận gắn liền với thực tiễn.

Về tính chất, mối quan hệ giữa nâng cao đạo đức cách mạng với quét sạch chủ nghĩa cá nhân là lấy sức mạnh của sự nêu gương về đạo đức cách mạng để chống lại chủ nghĩa cá nhân, biểu hiện ở sự tha hóa và những lạm quyền lực của những cán bộ, đảng viên thoái hóa, biến chất.

Về phương pháp, nâng cao đạo đức cách mạng gắn với quét sạch chủ nghĩa cá nhân là quá trình thống nhất giữa xây và chống, xây dựng đạo đức cách mạng đi đôi với chống chủ nghĩa cá nhân.

Thực chất của nâng cao đạo đức cách mạng và quét sạch chủ nghĩa cá nhân là sự tu dưỡng đạo đức cách mạng suốt đời đối với mỗi cán bộ, đảng viên và toàn Đảng.

Tiểu kết chương 2

Trong chương 2, tác giả đã hệ thống hóa một số vấn đề lý luận và thực tiễn của tư tưởng nâng cao đạo đức cách mạng, quét sạch chủ nghĩa cá nhân của Hồ Chí Minh. *Trước hết*, bằng phương pháp phân kỳ lịch sử và phân tích văn bản học, tác giả khái quát quá trình phát triển tư tưởng trên của Hồ Chí Minh qua một số tác phẩm tiêu biểu của Người. *Thứ hai*, qua phân tích, so sánh các cặp khái niệm: đạo đức và đạo đức cách mạng; các nhân và chủ nghĩa cá nhân; nâng cao đạo đức cách mạng và quét sạch chủ nghĩa cá nhân, tác giả luận án khẳng định: nội dung cơ bản của tư tưởng Hồ Chí Minh về nâng cao đạo đức cách mạng, quét sạch chủ nghĩa cá nhân là hệ thống các quan điểm toàn diện và sâu sắc của Hồ Chí Minh về đạo đức cách mạng, về chủ nghĩa cá nhân và mối quan hệ giữa nâng cao đạo đức cách

mạng và quét sạch chủ nghĩa cá nhân trong Đảng và trong từng cán bộ, đảng viên. Sự thống nhất giữa các chủ thể, nội dung, nguyên tắc và phương pháp nâng cao đạo đức cách mạng và quét sạch chủ nghĩa cá nhân của Hồ Chí Minh là cơ sở đảm bảo hiệu quả cho công tác xây dựng, chỉnh đốn Đảng về đạo đức. *Thứ ba*, cần nhận thức sâu sắc rằng: sức mạnh của tư tưởng nâng cao đạo đức cách mạng, quét sạch chủ nghĩa cá nhân được chứng thực mẫu mực và sinh động bằng chính nhân cách Hồ Chí Minh, bằng tấm gương suốt đời thực hành đạo đức cách mạng, kiên quyết chống chủ nghĩa cá nhân của Người. Vì vậy, vận dụng và phát triển sáng tạo tư tưởng nâng cao đạo đức cách mạng, quét sạch chủ nghĩa cá nhân của Hồ Chí Minh trong quá trình đổi mới là yêu cầu cấp thiết của xây dựng Đảng về đạo đức hiện nay.

Chương 3

THỰC TRẠNG VÀ NHỮNG VẤN ĐỀ ĐẶT RA TRONG XÂY DỰNG ĐẢNG VỀ ĐẠO ĐỨC HIỆN NAY

3.1. THỰC TRẠNG XÂY DỰNG ĐẢNG VỀ ĐẠO ĐỨC HIỆN NAY

3.1.1. Thành tựu của xây dựng Đảng về đạo đức

3.1.1.1. Sự phát triển nhận thức của Đảng đối với xây dựng Đảng về đạo đức

Đảng Cộng sản Việt Nam nhận thức ngày càng rõ hơn vị trí, vai trò của xây dựng Đảng về đạo đức.,

Đảng nhận thức có hệ thống về nội dung, phương hướng, nhiệm vụ, giải pháp xây dựng Đảng về đạo đức.

3.1.1.2. Thành tựu xây dựng Đảng về đạo đức trong thực tế

Công tác cán bộ có bước phát triển đáng kể.

Công tác giáo dục chính trị, tư tưởng đã được đổi mới về nội dung, phương thức và đạt được những kết quả tích cực.

Công tác kiểm tra, giám sát và kỷ luật Đảng đạt được những kết quả quan trọng.

Kết quả nổi bật của công tác phòng chống tham nhũng.

Việc phát huy vai trò của nhân dân đạt được những kết quả tích cực.

Đấu tranh phòng chống các quan điểm sai trái của các thế lực thù địch đảm bảo vững chắc cho sự nghiệp xây dựng và phát triển đất nước.

3.1.2. Hạn chế của xây dựng Đảng về đạo đức

3.1.2.1. Về nhận thức của Đảng trong xây dựng Đảng về đạo đức

Trình độ lý luận của Đảng đã có nhưng bước phát triển quan trọng, đáp ứng được với yêu cầu thực tiễn đổi mới và phát triển đất nước.

Đảng chưa chú ý đúng mức vấn đề giáo dục, rèn luyện phẩm chất chính trị và đạo đức đối với cán bộ, đảng viên.

Đảng chưa thấy hết tầm quan trọng về xây dựng văn hóa, đạo đức trong Đảng; chưa coi trọng đúng mức xây dựng đạo đức, lối sống của cán bộ, đảng viên.

3.1.2.2. Hạn chế của xây dựng Đảng về đạo đức trong thực tế

Đội ngũ cán bộ đông nhưng chưa đủ mạnh, thiếu đồng bộ về giới tính, vùng miền, độ tuổi.

Công tác giáo dục tư tưởng chính trị cho cán bộ, đảng viên và quần chúng nhân dân vẫn còn nhiều hạn chế, yếu kém.

Những hạn chế nhất định trong kiểm tra, giám sát và kỷ luật Đảng.

Đấu tranh chống tham nhũng, lãng phí và các biểu hiện tiêu cực tồn tại nhiều bất cập

Hạn chế trong xây dựng mối quan hệ Đảng với dân.

Công tác đấu tranh phòng chống các quan điểm sai trái, chống phá của các thế lực thù địch còn lơ là, mất cảnh giác.

3.1.3. Nguyên nhân của những hạn chế trong xây dựng Đảng về đạo đức

3.1.3.1. Nguyên nhân khách quan

Tác động từ khủng hoảng của CNXH trên thế giới sau sự sụp đổ của Liên Xô và các nước XHCN ở Đông Âu.

Mặt trái của kinh tế thị trường và xuất phát điểm thấp của Việt Nam khi xây dựng CNXH đã tạo điều kiện cho chủ nghĩa cá nhân có cơ hội nảy sinh, phát triển.

Các thế lực thù địch, phản động đẩy mạnh thực hiện chiến lược "diễn biến hoà bình", lợi dụng các vấn đề "dân chủ", "nhân quyền", ..

3.1.3.2. Nguyên nhân chủ quan

Công tác xây dựng, chỉnh đốn Đảng có thời điểm chưa được đề cao, công tác chỉ đạo và nội dung xây dựng Đảng về đạo đức còn nhiều khiếm khuyết.

Công tác xây dựng Đảng về tư tưởng, tổ chức và công tác cán bộ chưa hỗ trợ vững chắc và tạo ra được lực đẩy mạnh mẽ để nâng cao hiệu quả của xây dựng Đảng về đạo đức

Một bộ phận cán bộ, đảng viên thiếu ý thức tu dưỡng, rèn luyện đạo đức cách mạng, sa vào chủ nghĩa cá nhân.

Những hạn chế trong cuộc đấu tranh chống chủ nghĩa cá nhân cũng làm ảnh hưởng không nhỏ tới hiệu quả của xây dựng Đảng về đạo đức.

3.2. NHỮNG VẤN ĐỀ ĐẶT RA

Thứ nhất, nhận thức của Đảng về tầm quan trọng của xây dựng Đảng về đạo đức trong mối liên hệ không tách rời với xây dựng Đảng về chính trị, tư tưởng, tổ chức cần sát hợp với yêu cầu, nhiệm vụ của tình hình mới.

Thứ hai, vấn đề về giáo dục trong Đảng, đặc biệt là giáo dục đạo đức, công tác bảo vệ chính trị nội bộ, đặc biệt là thực hành đạo đức cách mạng của đội ngũ cán bộ, đảng viên còn yếu.

Thứ ba, chất lượng tổ chức cơ sở đảng, đảng viên còn thấp, vấn đề xây dựng đội ngũ cán bộ cấp chiến lược, cán bộ nguồn - quy hoạch, cán bộ lãnh đạo, người đứng đầu các cơ quan, tổ chức đảng còn chưa tương xứng với yêu cầu đặt ra.

Thứ tư, vai trò của nhân dân trong xây dựng Đảng chưa được coi trọng và phát huy đúng mức trong thực tiễn.

Thứ năm, công tác đấu tranh phòng chống các quan điểm sai trái, thù địch, chống phá Đảng và sự nghiệp cách mạng còn đôi khi lơ là, mất cảnh giác, thiếu đồng bộ.

Tiểu kết chương 3

Trong chương 3, luận án đánh giá những thành tựu và hạn chế của xây dựng Đảng về đạo đức theo tư tưởng nâng cao đạo đức cách

mạng, quét sạch chủ nghĩa cá nhân của Hồ Chí Minh. Theo đó, thành tựu của xây dựng Đảng về đạo đức được thể hiện qua quá trình đổi mới tư duy và phương thức lãnh đạo từ *Đại hội VI* (1986) và nhất là trong nhiệm kỳ *Đại hội XII* (2016) của Đảng. Có thể khẳng định: Đảng đã ban hành nhiều văn bản chỉ đạo xây dựng Đảng về đạo đức và tích cực tổ chức triển khai thực hiện trong thực tế, bước đầu đã đạt được những kết quả quan trọng, tạo ra bước chuyển biến tích cực trong rèn luyện đạo đức cách mạng, chống chủ nghĩa cá nhân cho đội ngũ cán bộ, đảng viên. Tuy nhiên, hiện nay xây dựng Đảng về đạo đức vẫn tồn tại những hạn chế, bất cập, đặc biệt trong đấu tranh phòng chống tham nhũng, lãng phí, tiêu cực, đặc quyền, đặc lợi... Thực trạng đó đặt ra nhiều vấn đề cần phải giải quyết trong nhận thức lý luận và thực tiễn xây dựng Đảng, đòi hỏi Đảng phải tiếp tục giữ vững bản lĩnh để tự đổi mới, tự chỉnh đốn, ngày càng trong sạch, vững mạnh nhằm đáp ứng được với yêu cầu của sự nghiệp đổi mới, hội nhập, phát triển bền vững và hiện đại hóa đất nước. Đảng lãnh đạo và Đảng chịu trách nhiệm cao nhất trước nhân dân trong tổ chức thực hiện thắng lợi sự nghiệp vẻ vang đó. Muốn vậy, Đảng phải thực sự trong sạch, vững mạnh. Hơn bao giờ hết, xây dựng Đảng về đạo đức được đặt ra như một yêu cầu quan trọng hàng đầu đối với Đảng ta.

Chương 4

PHƯƠNG HƯỚNG, GIẢI PHÁP VẬN DỤNG TƯ TƯỞNG NÂNG CAO ĐẠO ĐỨC CÁCH MẠNG, QUÉT SẠCH CHỦ NGHĨA CÁ NHÂN CỦA HỒ CHÍ MINH TRONG XÂY DỰNG ĐẢNG VỀ ĐẠO ĐỨC HIỆN NAY

4.1. CÁC NHÂN TỐ TÁC ĐỘNG TỚI XÂY DỰNG ĐẢNG VỀ ĐẠO ĐỨC

4.1.1. Tình hình quốc tế

Xu thế toàn cầu hóa và hội nhập quốc tế ngày càng mạnh mẽ, sâu sắc.

Sự phát triển của chủ nghĩa xã hội trên thế giới là vấn đề có tính tất yếu, khách quan đối với các nước.

Cuộc cách mạng khoa học và công nghệ hiện đại (CMCN4.0) đã và đang có tác động mạnh mẽ đến tất cả các nước, trên mọi lĩnh vực, trong đó có công tác xây dựng Đảng Cộng sản Việt Nam về đạo đức.

4.1.2. Tình hình trong nước

Các giá trị truyền thống dân tộc.

Sự lãnh đạo của Đảng trong điều kiện Đảng duy nhất cầm quyền.

Thực tiễn công cuộc đổi mới đất nước.

Bài học của công tác xây dựng Đảng.

4.2. PHƯƠNG HƯỚNG VẬN DỤNG TƯ TƯỞNG NÂNG CAO ĐẠO ĐỨC CÁCH MẠNG, QUÉT SẠCH CHỦ NGHĨA CÁ NHÂN CỦA HỒ CHÍ MINH TRONG XÂY DỰNG ĐẢNG VỀ ĐẠO ĐỨC

4.2.1. Xây dựng gắn với chỉnh đốn Đảng

4.2.2. Xây dựng Đảng về đạo đức gắn bó chặt chẽ với xây dựng Đảng về chính trị - tư tưởng – tổ chức

4.2.3. Đẩy mạnh việc học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh như một nhu cầu văn hóa

4.2.4. Thực hiện tốt mối quan hệ giữa nâng cao đạo đức cách mạng với quét sạch chủ nghĩa cá nhân

4.3. GIẢI PHÁP VẬN DỤNG TƯ TƯỞNG NÂNG CAO ĐẠO ĐỨC CÁCH MẠNG, QUÉT SẠCH CHỦ NGHĨA CÁ NHÂN CỦA HỒ CHÍ MINH TRONG XÂY DỰNG ĐẢNG VỀ ĐẠO ĐỨC

4.3.1. Đổi mới, nâng cao chất lượng công tác giáo dục chính trị - tư tưởng

4.3.2. Tăng cường kỷ luật đảng, tiếp tục thực hiện có hiệu quả cao nguyên tắc tự phê bình và phê bình, kiểm tra, giám sát trong Đảng

4.3.3. Xây dựng, hoàn thiện hệ thống pháp luật, tăng cường tính nghiêm minh của pháp luật và nâng cao chất lượng thanh tra nhà nước

4.3.4. Phát huy mạnh mẽ vai trò tự tu dưỡng, tự giác rèn

luyện nâng cao đạo đức cách mạng, quét sạch chủ nghĩa cá nhân của cán bộ, đảng viên

4.3.5. Phát huy vai trò giám sát của nhân dân

4.3.6. Phát huy vai trò giám sát của báo chí, truyền thông kết hợp với tăng cường hợp tác quốc tế về chống tội phạm tham nhũng

Tiểu kết chương 4

Xây dựng Đảng trong sạch, vững mạnh về đạo đức là yêu cầu, nhiệm vụ của Đảng và sự nghiệp cách mạng XHCN của nhân dân ta. Trên cơ sở tư tưởng nâng cao đạo đức cách mạng, quét sạch chủ nghĩa cá nhân của Hồ Chí Minh và những vấn đề đặt ra trong xây dựng Đảng về đạo đức hiện nay, tác giả luận án đề xuất các phương hướng, giải pháp cơ bản để nâng cao chất lượng xây dựng Đảng về đạo đức. Các phương hướng cụ thể đó là: xây dựng gắn với chỉnh đốn Đảng; Xây dựng Đảng về đạo đức gắn bó chặt chẽ với xây dựng Đảng về chính trị - tư tưởng – tổ chức; Đẩy mạnh việc học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh như một nhu cầu văn hóa; Thực hiện tốt mối quan hệ giữa nâng cao đạo đức cách mạng với quét sạch chủ nghĩa cá nhân. Các giải pháp cụ thể là: Đổi mới, nâng cao chất lượng công tác giáo dục chính trị - tư tưởng; Tăng cường kỷ luật đảng, tiếp tục thực hiện có hiệu quả cao nguyên tắc tự phê bình và phê bình, kiểm tra, giám sát trong Đảng; Xây dựng, hoàn thiện hệ thống pháp luật, tăng cường tính nghiêm minh của pháp luật và nâng cao chất lượng thanh tra nhà nước; Phát huy mạnh mẽ vai trò tự tu dưỡng, tự giác rèn luyện nâng cao đạo đức cách mạng, quét sạch chủ nghĩa cá nhân của cán bộ, đảng viên; Phát huy vai trò giám sát của nhân dân; Phát huy vai trò giám sát của báo chí, truyền thông kết hợp với tăng cường hợp tác quốc tế về chống tội phạm tham nhũng. Sự kết hợp thống nhất, đồng bộ của các phương hướng, giải pháp trên cùng với sự tín tâm, quyết tâm của toàn Đảng, toàn dân là điều kiện để nâng cao chất lượng xây dựng Đảng về đạo đức trong thực tế đổi mới và phát triển đất nước hiện nay.

KẾT LUẬN

1. Nâng cao đạo đức cách mạng, quét sạch chủ nghĩa cá nhân là một tư tưởng rất quan trọng trong hệ thống tư tưởng Hồ Chí Minh. Đây là tư tưởng cốt lõi, có giá trị lý luận và thực tiễn sâu sắc đối với công tác xây dựng Đảng Cộng sản Việt Nam trong sạch, vững mạnh. Từ sau Đại hội XII của Đảng, việc đẩy mạnh nghiên cứu, làm rõ nội dung tư tưởng Hồ Chí Minh về đạo đức cách mạng, về chống chủ nghĩa cá nhân đã được các nhà khoa học quan tâm và tiếp cận ở các góc độ khác nhau. Đặc biệt, việc Đảng ta chỉ ra 27 biểu hiện tự diễn biến, tự chuyển hóa trong nội bộ Đảng và xác định chuyên đề hàng năm để báo cáo, định hướng học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách của Chủ tịch Hồ Chí Minh cho thấy mức độ tàn phá nghiêm trọng do sự suy thoái đạo đức gây ra trong Đảng. Việc nhận thức và vận dụng tư tưởng nâng cao đạo đức cách mạng, quét sạch chủ nghĩa cá nhân của Hồ Chí Minh vào xây dựng Đảng về đạo đức, để Đảng thực sự trong sạch, vững mạnh trở thành vấn đề cấp bách hơn bao giờ hết.

2. Trên cơ sở các nguồn tư liệu về tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh, tác giả đã hệ thống hóa một số vấn đề lý luận và thực tiễn của tư tưởng nâng cao đạo đức cách mạng, quét sạch chủ nghĩa cá nhân của Hồ Chí Minh để xây dựng khung lý thuyết vững chắc cho nghiên cứu của mình. *Trước hết*, bằng phương pháp phân kỳ lịch sử và văn bản học, tác giả khái quát quá trình phát triển tư tưởng trên của Hồ Chí Minh qua một số tác phẩm tiêu biểu của Người. *Thứ hai*, qua phân tích, so sánh các cặp khái niệm: đạo đức và đạo đức cách mạng; các nhân và chủ nghĩa cá nhân; nâng cao đạo đức cách mạng và quét sạch chủ nghĩa cá nhân, tác giả luận án khẳng định: nội dung cơ bản của tư tưởng Hồ Chí Minh về nâng cao đạo đức cách mạng, quét sạch chủ nghĩa cá nhân là hệ thống các quan điểm toàn diện và sâu sắc của Hồ Chí Minh về đạo đức cách mạng, về chủ nghĩa cá nhân và mối quan hệ giữa nâng cao đạo đức cách mạng và quét sạch chủ nghĩa cá nhân trong Đảng và trong từng cán bộ, đảng viên. *Thứ ba*, cần nhận thức sâu sắc rằng: sức mạnh của tư tưởng nâng cao đạo đức cách mạng, quét sạch chủ nghĩa cá nhân

được đảm bảo bằng chính nhân cách đạo đức Hồ Chí Minh. Vì vậy, vận dụng và phát triển sáng tạo tư tưởng này của Người trong quá trình đổi mới là yêu cầu cấp thiết của xây dựng Đảng về đạo đức hiện nay.

3. Xuất phát từ việc thu thập các tài liệu, báo cáo của Đảng Cộng sản Việt Nam về công tác xây dựng Đảng từ *Đại hội VI* (1986) đến trước thêm *Đại hội XIII* (2021) của Đảng, luận án đã khái quát những thành tựu và hạn chế của xây dựng Đảng về đạo đức và yêu cầu vận dụng tư tưởng nâng cao đạo đức cách mạng, quét sạch chủ nghĩa cá nhân của Hồ Chí Minh để xây dựng Đảng trong sạch, vững mạnh về đạo đức. Có thể khẳng định: Đảng đã ban hành nhiều văn bản chỉ đạo xây dựng Đảng về đạo đức và tích cực tổ chức triển khai thực hiện trong thực tế, bước đầu đã đạt được những kết quả rất quan trọng, tạo ra bước chuyển biến tích cực trong rèn luyện đạo đức cách mạng, chống chủ nghĩa cá nhân cho đội ngũ cán bộ, đảng viên. Tuy nhiên, do nhiều yếu tố khách quan và chủ quan, xây dựng Đảng về đạo đức vẫn tồn tại những hạn chế, bất cập, đặc biệt trong đấu tranh phòng chống tham nhũng, lãng phí, tiêu cực, đặc quyền, đặc lợi... Thực trạng đó đặt ra nhiều vấn đề cần phải giải quyết trong cả nhận thức và thực tiễn xây dựng Đảng về đạo đức. Do đó, yêu cầu vận dụng tư tưởng nâng cao đạo đức cách mạng, quét sạch chủ nghĩa cá nhân Hồ Chí Minh vừa là nhiệm vụ khách quan, vừa là giải pháp có ý nghĩa đột phá để nâng cao chất lượng xây dựng Đảng về đạo đức.

4. Trên cơ sở tư tưởng nâng cao đạo đức cách mạng, quét sạch chủ nghĩa cá nhân của Hồ Chí Minh và những vấn đề đặt ra trong xây dựng Đảng về đạo đức hiện nay, tác giả luận án đề xuất các phương hướng, giải pháp cơ bản để nâng cao chất lượng xây dựng Đảng về đạo đức. Các phương hướng cụ thể đó là: Xây dựng gắn với chỉnh đốn Đảng; Xây dựng Đảng về đạo đức gắn bó chặt chẽ với xây dựng Đảng về chính trị - tư tưởng – tổ chức; Đẩy mạnh việc học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh như một nhu cầu văn hóa; Thực hiện tốt mối quan hệ giữa nâng cao đạo đức cách mạng với quét sạch chủ nghĩa cá nhân. Các giải pháp cụ thể là: Đổi mới, nâng cao chất lượng công tác giáo dục chính trị - tư tưởng; Tăng

cường kỷ luật đảng, tiếp tục thực hiện có hiệu quả cao nguyên tắc tự phê bình và phê bình, kiểm tra, giám sát trong Đảng; Xây dựng, hoàn thiện hệ thống pháp luật, tăng cường tính nghiêm minh của pháp luật và nâng cao chất lượng thanh tra nhà nước; Phát huy mạnh mẽ vai trò tự tu dưỡng, tự giác rèn luyện nâng cao đạo đức cách mạng, quét sạch chủ nghĩa cá nhân của cán bộ, đảng viên; Phát huy vai trò giám sát của nhân dân; Phát huy vai trò giám sát của báo chí, truyền thông kết hợp với tăng cường hợp tác quốc tế về chống tội phạm tham nhũng. Tóm lại, nhận thức và vận dụng sáng tạo tư tưởng nâng cao đạo đức cách mạng, quét sạch chủ nghĩa cá nhân của Hồ Chí Minh để nâng cao hiệu quả xây dựng Đảng về đạo đức là bài học quan trọng bậc nhất nhằm giữ vững và phát huy vai trò lãnh đạo của Đảng Cộng sản Việt Nam trong sự nghiệp cách mạng hiện nay.

DANH MỤC CÔNG TRÌNH KHOA HỌC CỦA TÁC GIẢ LIÊN QUAN ĐẾN ĐỀ TÀI LUẬN ÁN

1. Vũ Thị Thanh Tình (2020), “Quét sạch chủ nghĩa cá nhân trong cán bộ, đảng viên hiện nay theo tư tưởng Hồ Chí Minh”, Tạp chí *Khoa học xã hội Việt Nam*, (đăng trong tháng 10/2020).
2. Vũ Thị Thanh Tình (2020), Giá trị tư tưởng Hồ Chí Minh về nâng cao đạo đức cách mạng, quét sạch chủ nghĩa cá nhân, Tạp chí *Giáo dục lý luận chính trị quân sự*, Số 5 (183).
3. Vũ Thị Thanh Tình (2020), Giá trị tư tưởng Hồ Chí Minh về nâng cao đạo đức cách mạng, quét sạch chủ nghĩa cá nhân, Tạp chí *Lý luận chính trị và Truyền thông*, Số tháng 9 – 2020.
4. Vũ Thị Thanh Tình (2020), “The combination of eastern western culture in ho chi minh’s ideology in morality and individualism”, *International Journal of Social Science and Humanities Research*, Vol. 8, Issue 3, pp: (43-50).